

ชื่อเรื่อง รูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณธรรม ด้วยกระบวนการ SPDC Model เพื่อพัฒนานักเรียน  
โรงเรียนชุมชนบ้านดง  
ผู้วิจัย นายภาศิณ ไขยวงศ์  
ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านดง อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์  
ปีการศึกษา 2566

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านดง 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณธรรมเพื่อพัฒนานักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านดง 3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณธรรมเพื่อพัฒนานักเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านดง 4. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณธรรมเพื่อพัฒนานักเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านดง เก็บข้อมูลจากประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนชุมชนบ้านดง จำนวน 15 คน และบุคลากรอื่นๆโรงเรียนชุมชนบ้านดง จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการหาค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ( $\mu$ ) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ( $\sigma$ ) ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านดง พบว่าสภาพการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน อยู่ในระดับมาก

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณธรรมเพื่อพัฒนานักเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านดง พบว่ามีการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน ด้วยกระบวนการ SPACD Model ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์สภาพบริบท (SWOT : S) เป็นการวิเคราะห์นโยบายด้านคุณธรรมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ปัญหาความต้องการของนักเรียนและชุมชน 2) การวางแผน (Plan : P) เป็นการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี การจัดโครงสร้างบุคลากร การแต่งตั้งคณะทำงาน การจัดเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์และอาคารสถานที่ 3) การปฏิบัติ (Do : D) เป็นการดำเนินงานตามแผน โดยการจัดกิจกรรมหลัก 8 กิจกรรม คือ กิจกรรมคุณธรรมในยามเช้า การเข้าค่ายคุณธรรมนำวิถี สร้างครอบครัวคุณธรรมนำชีวิ ตั้งชมรม TO BE NUMBER ONE บ่มเพาะคุณธรรมประจำสัปดาห์ บูรณาคุณธรรมอย่างสร้างสรรค์ บ้านดงคนดีวิถีพอเพียงประจำวัน สานสัมพันธ์สร้างเครือข่ายความร่วมมือ 4) การติดตามประเมินผล (Check : C) เป็นการนิเทศติดตามการดำเนินงาน การประเมินผลเป็นระยะทั้งก่อนการดำเนินงาน ระหว่างการดำเนินงานและหลังเสร็จสิ้นการดำเนินงาน 5) การปรับปรุงพัฒนา (Act : A) เป็นการนำผลการประเมินมาสรุปโดยการจัดประชุม PLC การแก้ไขปรับปรุงในส่วนที่บกพร่องมีปัญหา การพัฒนาในส่วนที่ดี การรายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณธรรมเพื่อพัฒนานักเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านดง พบว่า ครูมีความเห็นว่าจะสามารถปฏิบัติตามรูปแบบฯได้ อยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณธรรมเพื่อพัฒนานักเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านดงพบว่า 1) ผลการเปรียบเทียบร้อยละของผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้แก่ รักชาติศาสน์กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านดง ก่อนและหลังทดลองใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณธรรมเพื่อพัฒนานักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านดง พบว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนทุกข้อ ในปีการศึกษา 2566 สูงกว่าในปีการศึกษา 2565 2) ผลการเปรียบเทียบร้อยละของผลการประเมินคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน 5 ประการตามโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ได้แก่ ความพอเพียง ความกตัญญู ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ และอุดมการณ์คุณธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านดง ก่อนและหลังทดลองใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณธรรมเพื่อพัฒนานักเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านดง พบว่าคุณธรรม 5 ประการของนักเรียนทุกข้อ ในปีการศึกษา 2566 สูงกว่าในปีการศึกษา 2565 3) ผลการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อการปฏิบัติตามรูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณธรรมเพื่อพัฒนานักเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านดง อยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์ที่กำหนด